

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Tochovice, okres Příbram

262 81 Tochovice 76

Identifikátor školy: 600 054 730

Zřizovatel: Obec Tochovice, 262 81 Tochovice 11

Školský úřad Příbram, 28. října 24, 261 02 Příbram VII

Termín konání orientační inspekce: 24. a 25. října 2000

Čj.	022 314/00-5080
Signatura	ob5bu126

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jedná se o dvoutřídní školu s pěti postupnými ročníky prvního stupně, kterou navštěvuje v tomto školním roce celkem 39 žáků. V první třídě jsou vyučováni žáci prvního, druhého a čtvrtého ročníku, ve druhé třídě žáci třetího a pátého ročníku. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. MŠMT ČR 16 847/96-2. Povinným cizím jazykem je angličtina. Součástí školy je školní družina. Škola má k dispozici tělocvičnu, louku a zahradu. Obědy pro žáky jsou dováženy z kuchyně místní mateřské školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Časová dotace pro výuku matematiky odpovídala ve všech třídách učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Členění učiva respektuje předepsané osnovy. Učitelky byly na výuku řádně připraveny. Plánování a příprava učiva měly velmi dobrou úroveň.

Předmětu ve škole vyučují dvě učitelky, z nichž pouze jedna má plnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na prvním stupni základní školy. Výuka probíhala v podnětném prostředí kmenových učeben, které odpovídá psychohygienickým zásadám. Didaktická technika využita nebyla. V jedné třídě byly umístěny dva počítače, v hodině však s nimi žáci nepracovali. K dispozici byly platné učebnice, pracovní sešity a další běžné pomůcky. V průběhu hodin měli žáci vesměs možnost přiměřené relaxace. Personální a materiální podmínky výuky jsou celkově průměrné, psychohygienické podmínky byly velmi dobré.

Ve všech hodinách vyučující v přiměřené míře střídaly přímou a samostatnou práci se skupinami žáků různých ročníků. V rámci téhož ročníku se převážně jednalo o frontální výuku bez vnitřní diferenciací. Pozitivem byla individuální dopomoc některým žákům při samostatném řešení úloh. Učivo bylo dostatečně procvičováno a upevňováno. Hodinám chyběl jasný shrnující závěr. Organizace hodin měla celkově průměrnou úroveň.

V úvodu hodin byly sděleny cíle výuky. Nechyběla průběžná motivace, povzbuzování a vlídné hodnocení. Zařazeny byly drobné motivační hry, soutěže a problémové úlohy. Klasifikace byla pozorována zřídka, byla však přiměřená. Motivace žáků byla velmi dobrá.

Obě vyučující vytvořily ve třídách pracovní atmosféru. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace a měli dostatek prostoru pro vlastní formulace, který však využívali jen v menší míře. Komunikace v hodinách byla na průměrné úrovni.

Výuka matematiky je vzhledem ke zhlédnutým hodinám hodnocena jako průměrná.

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhala v souladu s učebním plánem a v rámci učebních osnov. Zhlédnuté hodiny byly zodpovědně připraveny. Plánování a příprava byly na velmi dobré úrovni.

Ze dvou vyučujících, které zajišťují výuku českého jazyka na škole má pouze jedna plnou odbornou a pedagogickou způsobilost. K výuce slouží kmenové učebny. Používány jsou běžné pomůcky, platné učebnice, sešity. Pouze v jedné třídě měla vyučující možnost využít pro skupinovou práci žáků netradiční uspořádání učebny a koberec. Personální i materiální podmínky výuky byly průměrné, psychohygienické podmínky velmi dobré.

Při hodinách vyučující střídaly u jednotlivých ročníků přímou práci s frontálně pojatými samostatnými pracemi, které jsou až na výjimky pravidelně opravovány. Diferenciace učiva v rámci jednotlivých ročníků se téměř neobjevila. V organizaci jednotlivých hodin, respektive jejich částí, se projevy kvalitativní rozdíly. Pozorována byla např. zajímavá skupinová práce žáků a jejich činnosti s drobnými pomůckami, pěkně provedená hodina čtení s výraznou snahou o rozvoj samostatného uvažování a formulování vlastních myšlenek žáků, ale také nejasná expozice mluvnického učiva nebo ztráta koncentrace žáků a nepřehledný závěr hodiny. Organizace výuky a užití metody a formy práce byly celkově průměrné.

V hodinách nechyběla úvodní motivace. Cíle výuky byly žákům sděleny. Průběžná motivace měla různou účinnost. Hodnocení ve zhlédnutých hodinách bylo vlídné a povzbuzující. Rozborem zápisů v žákovské knížce žáka, u něhož odborné pracoviště doporučuje individuální přístup a snížené nároky na kvalitu požadavků, však byla zjištěna řada nedostatečných známek z nediferencovaných pravopisných diktátů. Motivace a hodnocení jsou souhrnně hodnoceny jako průměrné.

Žáci dodržovali pravidla a vesměs měli příležitost formulovat vlastní myšlenky. Komunikace v hodinách byla velmi dobrá.

Celkově je výuka českého jazyka hodnocena jako průměrná.

Prvouka, přírodověda, pracovní činnosti

Předmětům byla přidělena časová dotace v souladu s učebním plánem. Probírané učivo odpovídalo osnovám jednotlivých předmětů a ročníků. Plánování učiva a příprava hodin měly velmi dobrou úroveň.

Ve zhlédnutých hodinách vyučovala učitelka bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti pro první stupeň základní školy. Výuka probíhala v přiměřeně vybavené kmenové učebně. K dispozici byly standardní učebnice, pracovní a poznámkové sešity, obrázky, modely hodin, přírodniny a v hodině pracovních činností modelovací hmota s pomocnými nástroji a stavebnice. Didaktická technika využita nebyla. V jedné hodině měli žáci pro práci málo světla. V průběhu hodin se postupně vytvořila nadměrná hlučnost. Personální podmínky výuky byly pouze vyhovující, materiální průměrné, psychohygienické s výraznými nedostatky.

Organizace hodin byla založena na aktivních činnostech, kterým se žáci se zaujetím věnovali. V prvouce i v přírodovědě si měli možnost osvojit zajímavé učivo. V závěrech hodin však organizace vážla, hodinám pak již chyběl řád. Jedna z hodin končila bez výrazného shrnutí či závěru. Organizace hodin byla celkově průměrná.

K činnostem byli žáci v úvodu hodin velmi dobře motivováni a v průběhu hodin měli možnost podílet se na hodnocení práce. Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

V části hodin žáci dodržovali pravidla komunikace, později musela vyučující zvládat kázeň autoritativně. Komunikace a interakce byly celkově pouze vyhovující.

Zhlédnutá výuka ve sledované skupině předmětů je celkově hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla vzhledem k pozorované výuce hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy formou dokumentu zahrnujícího stanoviska zřizovatele a dalších partnerů školy zpracována není. Při inspekci ředitelka předložila přehled reálných záměrů v oblasti materiální, personální a výchovně vzdělávací, pro něž má podporu sboru. Pravidelně je zpracováván plán práce na období školního roku. Plán zahrnuje všechny oblasti práce školy, podle možnosti obsahuje konkrétní termíny i zodpovědnost jednotlivých pracovníků. Krátkodobé plány zpracovávány nejsou. Upřesňování plánu se provádí na poradách, případně při denním jednání s pracovníky školy. Učební plány přijatého vzdělávacího programu jsou dodržovány. Nepovinné předměty zavedeny nejsou. Nabídku školy rozšiřuje šest zájmových útvarů. Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování jsou zpracovávány individuální plány.

Škola má vzhledem ke své velikosti jednoduchou a jasnou organizaci, která umožňuje její účinné řízení. Dokumentace je řádně vedena. Řád školy obsahuje předepsaná ustanovení. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, vžitou praxí je denní neformální jednání všech pracovníků. Pravidelná metodická činnost v rámci školy nebo ve spolupráci s jinými školami organizována není. Žákovský poradní orgán ani rada školy zřízeny nejsou. Dobrá je spolupráce s tzv. Výborem rodičů. Informační třídní schůzky jsou svolávány čtyřikrát ročně. Pro denní přenos informací k rodičům jsou užívány žákovské knížky nebo notýsky, popř. tištěné informační listy. V obci se škola prezentuje pomocí vystoupení žáků a dalších akcí. Výroční zpráva obsahuje předepsané informace. Předávání informací uvnitř školy je operativní a funkční. Organizace umožňuje řídit běžný provoz školy.

Při vedení zaměstnanců využívá ředitelka demokratický styl řízení a umožňuje pracovníkům uplatnit vlastní iniciativu. Řízení je operativní a zajišťuje běžný provoz a činnost školy. Metodická pomoc vyučujícím je poskytována příležitostně podle aktuální potřeby a během pohospitačních rozborů. Finanční prostředky na další vzdělávání učitelů jsou čerpány účelově k uhrazení kurzů nebo odborných publikací. Kurzů k osvojení moderních vyučovacích metod a forem práce však bylo absolvováno minimum. V učitelské knihovně je k dispozici minimální počet inovačních publikací, s výjimkou literatury o nápravách specifických poruch učení. Kritéria pro přiznání mimotarifních složek platů vypracována nejsou. V motivování pedagogických pracovníků k zavádění moderních metod do výuky jsou značné rezervy.

Činnost provozních zaměstnanců je účinně kontrolována prakticky denně. Kontrola třídní dokumentace je pravidelná. Ke kontrole práce vyučujících je málo využívána možnost analyzovat záznamy v žákovských knížkách. Hospitační činnost je plánovitě prováděna. Zjištění z hospitací jsou projednávána s vyučujícími. Z jednání jsou pořizovány zápisy. Při inspekci prokázala ředitelka přehled o úrovni práce jednotlivých vyučujících i schopnost analyzovat hodiny. Příležitostně je zjišťována úroveň výsledků učení. Standardizované evaluační nástroje nejsou běžně využívány. Kontrolní činnost poskytuje ředitelce informace k analýze kvality práce školy. Rezervy jsou v následném využití informací k motivování vyučujících k profesnímu růstu.

Oblasti plánování a organizování mají průměrnou úroveň. Ve vedení a motivování pracovníků jsou citelně slabá místa. Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Oblast řízení školy je celkově hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Ve školním roce 2000/2001 bylo zřízeno jedno oddělení školní družiny. Provoz je organizován denně. Zapsáno je celkem dvacet osm žáků ze všech ročníků. V případě aktuálního překročení maximálního počtu dvaceti pěti žáků, který stanoví vyhláška MŠMT ČR č. 87/1992 (o školních družinách a školních klubech), rozšiřuje se družina o jedno oddělení, jehož činnost zajišťuje další pedagogická pracovnice. Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje vychovatelka s příslušnou pedagogickou a odbornou způsobilostí.

Školní družina má k dispozici vlastní učebnu, v odpoledních hodinách také ostatní učebny a zařízení školy. K rekreační činnosti jsou využívány rovněž venkovní prostory školy. Vybavení audiovizuální technikou, didaktickými a zábavnými hrami je na průměrné úrovni. Žákům je zajišťován pitný režim.

Dokumentace školní družiny je řádně vedena. Vnitřní řád školní družiny je vydán a schválen. Činnost je plánována, při orientační kontrole byla vychovatelka na činnost řádně připravena. Týdenní náplň výchovně vzdělávací práce je členěna na část odpočinkovou, zájmovou, rekreační (pohybová rekreace, pohybové hry, vycházky), přípravu na vyučování a jiné aktivity. Vychovatelka se podle možností zúčastňuje metodických školení.

Během orientační kontroly byla vytvořena ve školní družině přátelská a příjemná atmosféra přispívající k relaxaci žáků.

V oblasti činnosti školní družiny byla pozitiva a negativa v rovnováze.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Příbram o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 128/99 ze dne 12. července 1999
- Třídní knihy ze školního roku 2000/2001
- Třídní výkazy a katalogové listy
- Vnitřní řád školy, vnitřní řád školní družiny
- Rozvrh hodin
- Výkaz o základní škole podle stavu k 15. září 2000
- Záznamy z pedagogických rad
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Plán práce na školní rok 2000/2001
- Časové tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Personální dokumentace školy vydaná ŠÚ Příbram pod č.j. 2519/00
- Hospitační záznamy ředitelky školy
- Další pomocné dokumenty ředitelky školy

ZÁVĚR

Škola má pro svoji práci celkově průměrné prostorové a materiální podmínky. V učebnách je vytvořeno příjemné a podnětné prostředí. V personálním zajištění výuky jsou citelně slabá místa. Ze tří vyučujících pouze jedna splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy. Vychovatelka školní družiny je plně kvalifikovaná. Psychohygienické zásady byly ve zhlédnuté výuce vesměs v průměrné míře dodržovány.

Plánování a příprava výuky byly na velmi dobré úrovni. Výuka respektovala učební plán přijatého vzdělávacího programu. Osnovy sledovaných předmětů jsou dodržovány.

Při organizaci vyučovacích hodin se málo uplatňují tvořivé a aktivizující formy práce. Využití didaktické techniky bylo zaznamenáno jen výjimečně. Organizace hodin, metody a formy práce byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Motivace žáků k práci v hodinách byla celkově na průměrné až velmi dobré úrovni, rezervy byly především v průběžné motivaci a hodnocení.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky měla celkově průměrnou úroveň.

Operativní řízení školy vytváří základní podmínky pro každodenní provoz. Organizace školy je jednoduchá a funkční, hodnocena je jako průměrná.

Systém plánování je vytvořen, objevují se v něm dílčí nedostatky, hodnocen je jako průměrný.

V oblasti vedení a motivování pracovníků není vytvořen systém. Chybí soustavný apel na zavádění moderních aktivizujících a činnostních forem učení. V oblasti jsou citelně slabá místa.

Kvalita kontrolní činnosti je hodnocena jako průměrná.

Orientační kontrolou nebylo zjištěno nevhodné využívání přidělených finančních prostředků.

Úroveň výuky ve zhlédnutých hodinách byla celkově hodnocena jako průměrná.

V oblasti řízení školy jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Souhrnně je škola hodnocena jako průměrná.

Inspektor a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Jiroš

.....

V Berouně dne 24. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 11. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jaroslava Sadílková

.....
.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Příbram	2000-12-21	022 352/00-5080
Zřizovatel, OÚ Tochovice	2000-12-21	022 353/00-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-12-05	022 332/00-5080	Připomínky byly podány.